

BIBLIJSKE LEKCIJE

Primajte moju pouku, a ne srebro, i znanje radije negoli birano zlato. Izr. 8:10

KISAČ, SRBIJA, 18. OŽUJAK, 2026.

MIHAJLO TORDAJ

„KO JE MOJ BLIŽNJI?“

Na prošlom proučavanju smo videli kako jedino možemo voleti svoje bližnje. Videli smo, ako prvo volimo Boga svim svojim srcem, jedino tada ćemo moći da volimo svoje bližnje, jer je prva zapovest da volimo Boga. Videli smo da je Bog prvi voleo nas i to nam je i dokazao kada je dao svoga sina da umre za naše grehe. Prihvatanjem tog dara, Hristovih zasluga i Božije milosti i ljubavi, možemo biti osposobljeni da svim srcem volimo i Boga i svoje bližnje.

Videli smo da je zakonik, iako je poznavao šta piše u zakonu, uvideo da je imao problem u svom odnosu prema bližnjima. Umesto da prizna problem, pokušao je da se opravda i postavio je pitanje Isusu. „Ali on, htevši se opravdati, reče Isusu: „A ko je moj bližnji?““ (Luka 10:29) Isus se opet nije upuštao u raspravu. Isus se uvek obraćao ljudima kroz parabole, jer je tako najbolje ljude osvedočavao ako žive u grehu. A istina je ta koja baca svetlo i rasvetljava tamu. Kao kada je u sobi mrak i morate upaliti svetlo da bi videli. Njegov cilj nije bio samo da zakoniku otkrije problem, već i da mu ponudi rešenje. Jer šta čoveku vredi ako zna da ima problem, a ne zna kako da ga reši. Isus je izabrao upravo priču o dobrom samarićaninu, kako bi otkrio zakoniku da je baš on taj ranjeni i pretučen čovek. A jedini koji je mogao da ga spasi je bio Bog.

Na zakonikovo postavljeno pitanje, „Ko je moj bližnji?“, Isus je počeo sa jednom istinitom pričom o čoveku koji je izlazeći iz Jerusalima krenuo prema Jerihonu. Svako ko bi se uputio iz Jerusalima u Jerihon, morao je da prođe kroz jedan deo judejske pustinje. Taj put je bio opasan i težak. To mesto je bilo opasno zbog delovanja razbojnika. Čovek koji je krenuo iz Jerusalima je prolazio ovim mestom, a razbojnici su ga napali i pretukli toliko da je bio polumrtav. Skinuli su mu odeću i uzeli mu sve što je imao. Otišli su i ostavili ga da leži pored puta. „Odgovori Isus, rekavši: „Neki čovek silazeći iz Jerusalima u Jerihon upadne među razbojnike, koji mu svukoše odeću, raniše ga i odoše ostavivši ga polumrtog.““ (Luka 10:30)

Biblija nam otkriva da je naš neprijatelj đavo, i da on kao i ovi razbojnici traži koga će da napadne, uzme mu sve što ima i

ostavi ga duhovno polumrtvog: „Trezni budite i bdijte; jer vaš protivnik, đavo, kao ričući lav obilazi naokolo tražeći koga da proždre.“ (1. Petrova 5:8) Isus je hteo da zakoniku otkrije da je i njega đavo opljačkao i oduzeo mu sve što je imao i ostavio ga duhovno polumrtvog i da mu je potreban neko ko će da ga ponovo obuči i vratiti u život.

Ova priča nas vodi i do samog početka, kada je Bog stvorio Adama i Evu. Nameće nam se jedno pitanje. Zbog čega su Adam i Eva uvideli da su goli? Zato što su poslušali zmiju, a ne Boga. Zgrešili su i greh ih je učinio golima. Ali đavo je taj koji im je oduzeo sve to i prevario ih, kako bi im oduzeo sve što im je Bog iz ljubavi prema njima dao. „A kada vide žena da je stablo dobro za jelo, i da je očima ugodno, i da je stablo poželjno da učini mudrim, uze ona od njegovog ploda i pojede; i dade i svom mužu, koji beše s njom, i on pojede. Tada im se oboma otvoriše oči pa spoznaše da su goli; i povezaše zajedno smokvino lišće i načiniše sebi pokrivalo.“ (1. Mojsijeva 3:6,7) Đavo ih je naveo da posumnjaju u Božiju reč i učine greh. Pala priroda je učinila da se suprotstave Bogu, jer nisu priznali da su pogrešili, već su pokušali da se opravdaju i prebace krivicu na Boga. Posledica neposlušnosti Bogu je bila ta da su morali napustiti edenski vrt. „I odgovori čovek: „Žena koju si ti dao da bude sa mnom, ona mi je dala sa stabla pa sam jeo.“ I reče GOSPOD Bog ženi: „Što si to učinila?“ A žena reče: „Zmija me prevarila pa sam jela.““ (1. Mojsijeva 3:12,13) Upravo je ta pala priroda i radila u zakoniku. On nije priznao krivicu, nego se oslonio na svoje telo i pokušao da se opravda.

Isus dalje nastavlja priču. „Slučajno je neki sveštenik silazio tim putem te ga, kada ga ugleda, zaobide. Jednako tako i Levit: kada je došao do tog mesta, priđe, pogleda ga i zaobide.“ (Luka 10:31,32) Vidimo da su se na tom putu, gde je ležao pretučen čovek, kretali jedan sveštenik i jedan Levit. Međutim, obojica su učinili isto. Kada su došli do povređenog čoveka samo su ga pogledali, prošli pored njega i nastavili svojim putem. Ono što možemo primetiti jeste da se radi o jednom svešteniku i Levitu. Oni su smatrali da dobro poznaju Bibliju. Ali da li su sveštenik i Levit postupili po Bibliji? Bog im je u Bibliji otkrivao njegovu volju, milost i ljubav. Bog nam nije samo rekao kako da se ponašamo prema ljudima koji žele da nam učine zlo, već i kako da se ponašamo prema svim živim bićima. „Naideš li na zalutalog

vola ili magarca svog neprijatelja, svakako mu ga odvedi natrag. Ako vidiš magarca onoga ko te mrzi gde leži pod teretom, ne ustručavaj se pomoći mu; svakako mu pomози. (2. Mojsijeva 23:4,5) Bog je rekao jevrejskom narodu da ne bi trebalo da vole samo ljude iz njihovog naroda, već i strance koje ne poznaju. „Ako koji stranac prebiva s tobom u vašoj zemlji, nemojte ga mučiti. Nego, neka vam stranac koji s vama prebiva bude kao onaj koji se među vama rodio, i voli ga kao sebe samog, jer ste vi bili stranci u zemlji egipatskoj: ja sam GOSPOD, Bog vaš.“ (3. Mojsijeva 19:33,34)

Zakonik je sigurno sve ovo video u Bibliji, jer je čitao Bibliju. On je video da su sveštenici više voleli užitke nego Boga. Znao je kroz čitanje da su i proroci voleli bližnje. Zakonik je sigurno čitao knjigu o Jovu. Jovov odnos prema bližnjima govori: „Stranac nije na ulici noćio, nego sam ja otvarao svoja vrata putniku.“ (Jov 31:32) Bog je poučavao svoj narod da bi trebalo da se brinu za bolesne, slabe, siromašne, ranjene, ne samo fizički, već i duhovno. Trebalo je da ih uče Božijim rečima i da ih hrabre kada su potišteni, ali oni su radili suprotno. Bili su okrenuti sebi i svojim interesima i zato su stradali duhovno. „I dođe mi reč GOSPODOVA govoreći: „Sine čovečji, prorokuj protiv Izraelovih pastira; prorokuj i reci im: ‘Ovako govori Gospod BOG pastirima: Jao Izraelovim pastirima koji pasu sami sebe! Ne bi li pastiri trebali pasti stado? Jedete najbolje meso i oblaćite se u vunu, ubijate utovljene, ali ne pasete stado. Oslabljene bolešću niste hrabрили, bolesne niste lečili, niti ste povijali ono što je bilo slomljeno, niste vraćali natrag proterane niti ste tražili izgubljene, nego ste silom i okrutnošću njima vladali.“ (Ezekija 34:1-4)

Zakonik je bio zbunjen zbog svega toga. Zato je Isus hteo pričom o Samarićaninu da dopre do zakonikovog srca, da shvati da je upravo Isus taj Samarićanin koji želi da mu pomogne. Priča o ovom događaju je bila upućena i Isusovim učenicima i ostalom narodu koji ga je slušao. Trebalo je njegovi učenici budu svetlost ljudima, da budu so zemlji koja neće obljetaviti. Isus je rekao da ako so izgubi ukus soli, čime će se posoliti. A so može jedino izgubiti ukus ako odbijemo da živimo po Božijoj volji. Božija dela su ta koja bi iz njegovog naroda trebalo da svetle, kako bi nepravednici, videći ih, proslavili Oca nebeskog. „Vi ste so zemlji: ali ako je so

izgubila ukus, čime će se ona osoliti? Više nije dobra ni za šta, osim da se izbacila i da ljudi po njoj gaze. Vi ste svetlo sveta. Ne može se sakriti grad koji leži na gori. Ne pale svetiljku da je stave pod posudu, nego na njeno postolje, i ona svetli svima koji su u kući. Tako neka vaše svetlo svetli pred ljudima da oni vide vaša dobra dela i proslavljaju Oca vašeg, koji je na nebu.“ (Matej 5:13-16)

Iako je zakonik čitao Bibliju, nije bio potpuno siguran da li je Isus njegov Spasitelj. Isus je rekao: „Istražujte Pisma, jer po njima mislite imati život večni: i ona su ta koja svedoče za mene. I ne želite doći k meni, da život imate.“ (Jovan 5:39,40) To je bio problem ne samo sveštenika i levita, već i tog zakonika. On je čitao Bibliju, znao je šta piše u zakonu, ali je činio onako kako su učili sveštenici. Mislio je da je ispravan pred Bogom, ali kada se susreo sa Isusom, kroz ovu priču, shvatio je da nije pravedan. Isus ga nije osudio, već mu je ponudio utehu pričom o Samarićaninu koji je naišao na golog čoveka. Kada je video jadnog čoveka, koji je bio pretučen i opljačkan do gole kože sažalio se nad njim. „Ali neki Samarićanin putujući dođe do njega i sažali se na njega kada ga ugleda.“ (Luka 10:33) On je prišao i zavio mu rane, stavio ga na magarca i odveo sa sobom da se brine o njemu. Sledećeg dana, kada je morao da krene na put, zamolio je gostioničara da se brine o njemu. Dao mu je novac za to i rekao mu je da ako potroši više za lečenje na njega, daće mu kada se vrati sa puta. „I pristupi mu i povije mu rane zalivši ih uljem i vinom, stavi ga na svog magarca, odvede ga u svratište i pobrine se za njega. Idućeg dana, kada je odlazio, izvadi dva denara, dade ih gostioničaru i reče mu: ‘Pobrini se za njega; i ako šta više potrošiš, ja ću ti platiti kada ponovo dođem.’“ (Luka 10:34,35) Samarićanin nije brinuo koliko će novca potrošiti na lečenje povređenog čoveka, već je brinuo samo o tome da čovek bude izlečen. Isto tako, Isus nije brinuo o ceni koju je dao za nas grešnike. Dao je svoj život da bi mi mogli da budemo izlečeni od greha, jer bez Hrista smo bolesni od greha i umiremo. „Od stopala pa sve do glave nema zdravoga mesta, nego povrede, modrice i gnojne rane: nisu bile zatvorene, ni povijene, ni pomašću ublažene.“ (Isaija 1:6)

Milost i ljubav koju je Samarićanin imao prema pretučenom strancu poseduje samo Bog. Samarićanin je pored puta ugledao samo ranjenog čoveka, kojem je bila potrebna pomoć. Nije gledao da li je u pitanju neprijatelj ili stranac. Isto tako, ni Bog nije gledao na čoveka koji je zgrešio kao na neprijatelja. On se postarao i učinio sve da izleči grešnika. „Ko je Bog kao ti, koji oprašta bezakonja i prelazi preko prestupa ostatka svoje baštine? On ne zadržava svoju ljutnju zauvek, jer uživa u milosrđu. Opet će se on ka nama okrenuti i na nas se smilovati; on će nadvladati naša bezakonja; i ti ćeš u

dubine morske baciti sve grehe njihove.“ (Mihej 7:18,19)

Isus je ovom pričom zakoniku hteo da pokaže da je tu neko ko želi da ga izleči od greha. Ne samo njega, nego i sve prisutne koji su slušali. Zakonik je trebao kroz ovu parabolu da upozna Isusa kakav nam se otkriva kroz stihove proroka Isaije: „Prezren je i odbačen od ljudi, čovek bola i vičan patnji, a mi kao da od njega lica svoja sakrismo; prezren beše, i ne cenismo ga. Zaista je on naše tegobe poneo, i naš bol nosio, a mi držasmo da ga Bog bije, i udara, i ponižava. Ali on beše ranjen za naše prestupe, satrt za naša bezakonja: kazna za naš mir bila je na njemu; njegovim ranama mi smo isceljeni. Svi smo mi kao ovce zalutali, svaki se svom putu okrenuo, a GOSPOD je stavio na njega bezakonje svih nas. Zlostavljan beše, i ponižavan, ali nije svoja usta otvorio: kao jagnje je na klanje odveden, i kao što je ovca nema pred onima koji je strižu, tako on nije svoja usta otvorio. Videt će plod patnje duše svoje i nasititi se: svojom će spoznajom moj pravedni sluga opravdati mnoge, jer će nositi njihova bezakonja.“ (Isaija 53:3-7,11)

Isus je na kraju postavio pitanje zakoniku: „Dakle, šta misliš, koji je od te trojice bio bližnji onome koji je upao među razbojнике?“ On reče: „Onaj koji mu je iskazao milosrđe.“ Tada mu Isus reče: „Idi i ti čini tako.“ (Luka 10:36,37) Zakonik je shvatio da Bog vlada srcem Samarićanina i da je zato iskazao milosrđe povređenom čoveku. Zakonik je trebao da dopusti Bogu da vlada njegovim srcem, da bi mogao i on da čini tako. Hrist je svojim odgovorom ukazao da je naš bližnji svako ko je Božije stvorenje i Božije vlasništvo. Sve dok hodamo sa Hristom i mi ćemo biti Samarićanin, koji je nesebično pomogao svom bližnjem u nevolji.